

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Taloudellinen katsaus

Kevät 2019

Tiedotustilaisuus 4.4.2019

Talousnäkymät

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Reaalitalouden ennuste

4.4.2019 Jukka Railavo, finanssineuvos

Talousnäkymät

Nousukauden lopulla:

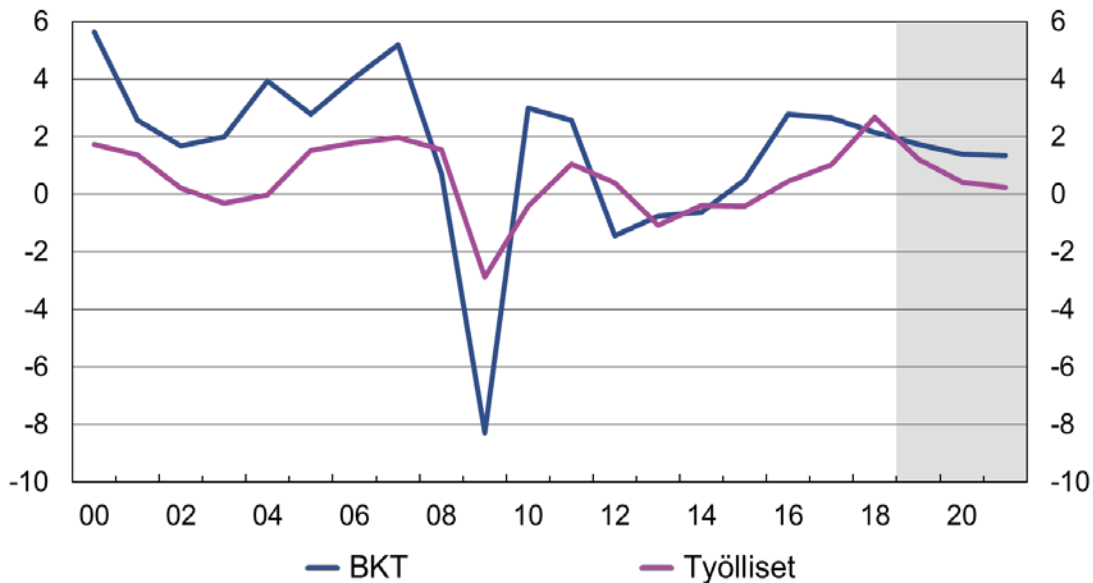
Työllisyys on korkealla ja työttömyys vähentynyt.

Tuottavuuskasvu on hidasta, palkkojen nousu kiihtyy ja kilpailukyky on koetuksella.

Talouskasvu hidastuu.

Työllisyys ja tuottavuus

BKT ja työllisyys
prosenttimuutos

Lähde: Tilastokeskus, VM

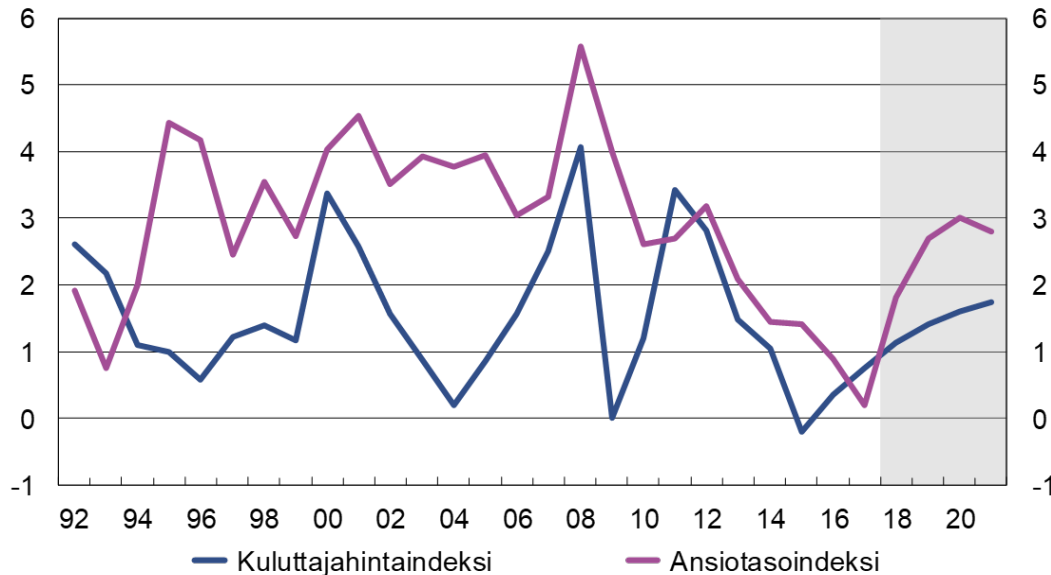
VM34170

- Työllisyys kasvaa nopeasti.
- Avoimia työpaikkoja on enemmän kuin vuotta aiemmin.
- Yritysten työllisyysodotukset ovat edelleen korkealla, mutta työvoiman kysyntä on vain EU:n keskitasolla.
- Kasvun hidastuminen ja palkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työvoiman kysynnän kasvua.
- Työn tuottavuuden kasvu jää alhaiseksi.
- Työttömyysaste lähestyy rakenteellista tasoa.

Ansiotason nousu

Kuluttajahinta- ja ansiotasoindeksi
muutos vuorentakaiseen, %

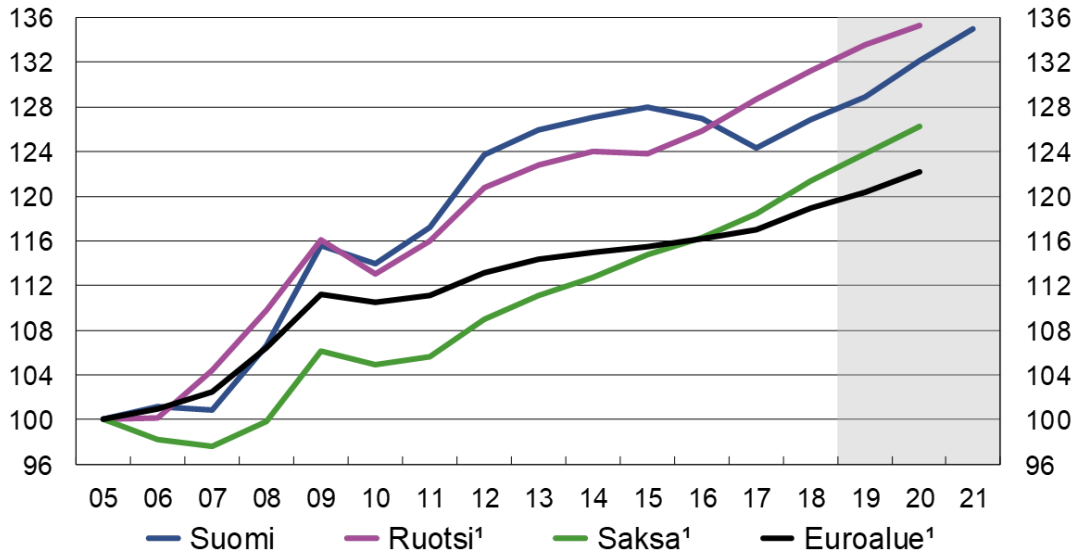
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

- Työttömyysasteen laskiessa ansiotaso kasvaa kolme prosenttia vuodessa.
- Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu vahvana. Kasvua tukee kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu.
- Käytettävissä olevien tulojen kasvua ylläpitää kiihtyvä ansiotason nousu.
- Inflaatiopaineiden odotetaan kasvavan hitaasti ennustejaksolla.
- Ansiotason nousun odotetaan vähitellen heijastuvan laajemmin hintoihin.

Kilpailukyky

Yksikkötyökustannukset
2005=100, nimelliset

¹ Euroopan komission ennuste

Lähde: Euroopan komissio, Tilastokeskus, VM

VM34170

- Kiihtyvä ansiotaso ja hidas tuottavuuden nousu nostavat yksikkötyökustannuksia.
- Kilpailukyvyn paraneminen jää tilapäiseksi.
- Suomen viennin kasvua hidastaa ennustejaksolla maailmankaupan hidastuva kasvu.
- Vientikysynnän kehitystä varjostaa erityisesti euroalueen vaisu talouskasvu.
- Maailmankauppa hidastui vuoden 2018 lopulla nopeasti.
- Erityisesti nousevien talouksien tuonti hidastui voimakkaasti.
- Kaupan esteet ovat jo ehtineet hidastaa maailmankaupan kasvua.

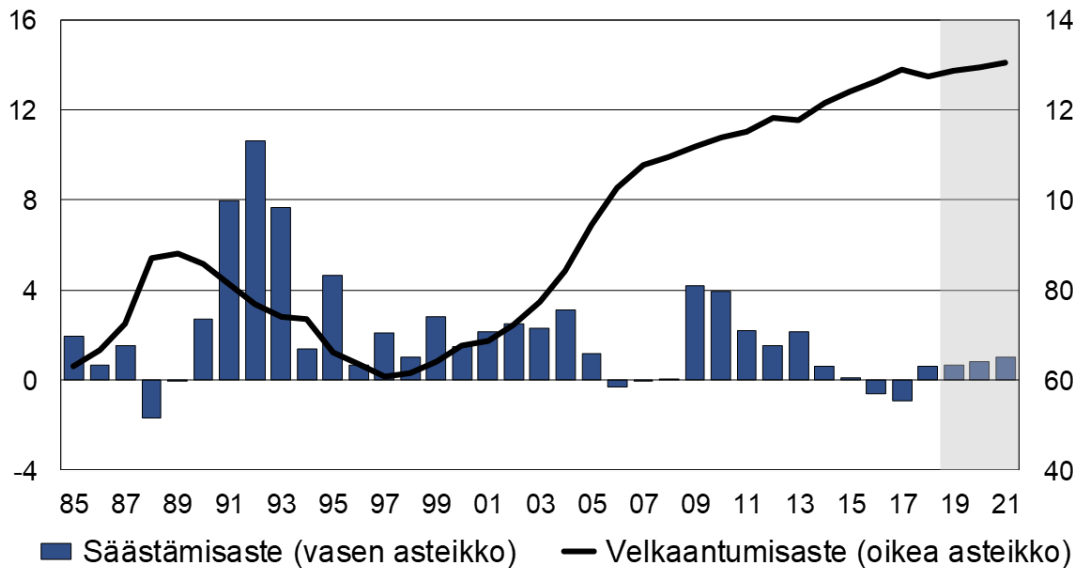
Kotimainen kysyntä tukee talouskasvua

Keskeiset ennusteluvut	2018 mrd. euroa	2016	2017	2018	2019**	2020**	2021**
		määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	234	2,8	2,7	2,3	1,7	1,4	1,2
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	92	5,4	3,8	4,2	2,7	2,5	1,9
Kokonaistarjonta	326	3,5	2,9	2,9	2,0	1,7	1,4
Tavaroiden ja palvelujen vienti	91	3,5	7,7	1,5	3,2	2,9	2,0
Kulutus	178	2,1	0,9	1,4	1,3	1,3	1,2
yksityinen	125	2,2	1,5	1,4	1,8	1,6	1,6
julkinen	53	1,8	-0,4	1,4	0,2	0,5	0,3
Investoinnit	53	8,6	4,3	3,2	0,5	0,8	0,5
yksityiset	43	8,7	4,8	3,3	0,4	1,7	1,2
julkiset	10	8,0	2,4	3,0	1,1	-2,9	-2,4
Kokonaiskysyntä	324	3,3	3,3	2,0	1,9	1,6	1,3
kotimainen kysyntä	233	3,2	1,8	2,2	1,3	1,0	1,0

Hitaamman kasvun riskit edelleen suuria

Kotitalouksien säästäminen ja velkaantuminen

osuus käytettävissä olevista tuloista, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

- Keskeinen kasvua hidastava riski on sopimukseton brexit.
- Kauppakonfliktien lientyminen lienee huomattavin positiivinen riski. Kiina ja USA ovat merkittäviä viennin arvonlisän kannalta.
- Suurhankkeiden ajoitukseen liittyy merkittäviä riskejä. Jos hankkeita ei aloiteta ennustekauden aikana, investointikehitys jää hyvin heikoksi.
- Globaalien taantuman seurauksena Suomen talous kääntyisi jyrkkään laskuun.
- Kotitalouksien lisääntynyt velkaantuneisuus vähentää niiden mahdollisuuksia tasoittaa kulutustaan taantuman yli.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Julkisen talouden näkymät

4.4.2019 Marja Paavonen, finanssineuvos

Talousnäkymät

Julkinen talous vahvistuu vielä lähivuodet ja tasapainottuu vuonna 2020.

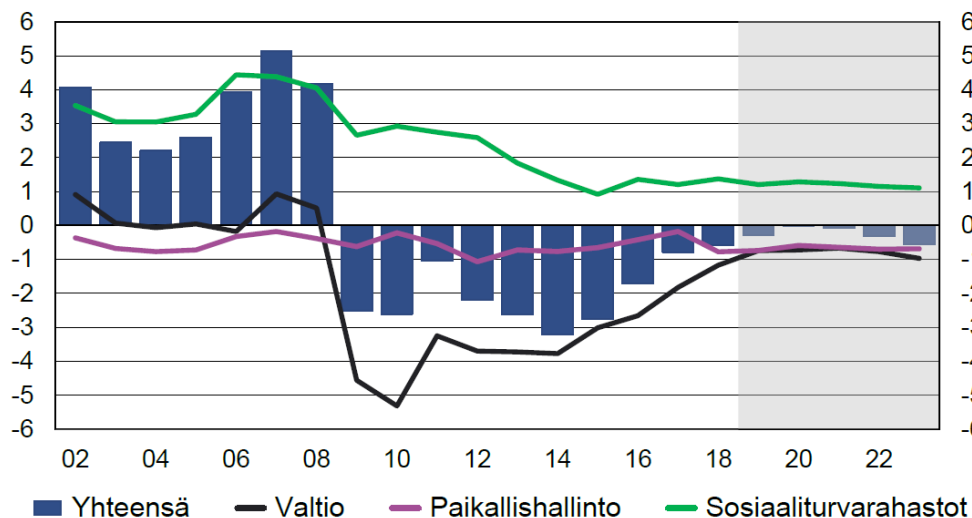
Alijäämät alkavat kuitenkin jälleen kasvaa 2020-luvun alussa ja velka suhteessa BKT:hen kääntyy nousuun.

Julkista taloutta heikentää väestön ikääntyminen, joka kasvattaa vuosittain ikäsidonnaisia menoja.

Julkinen talous vahvistuu vielä lähivuodet

Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä
suhteessa BKT:een, %

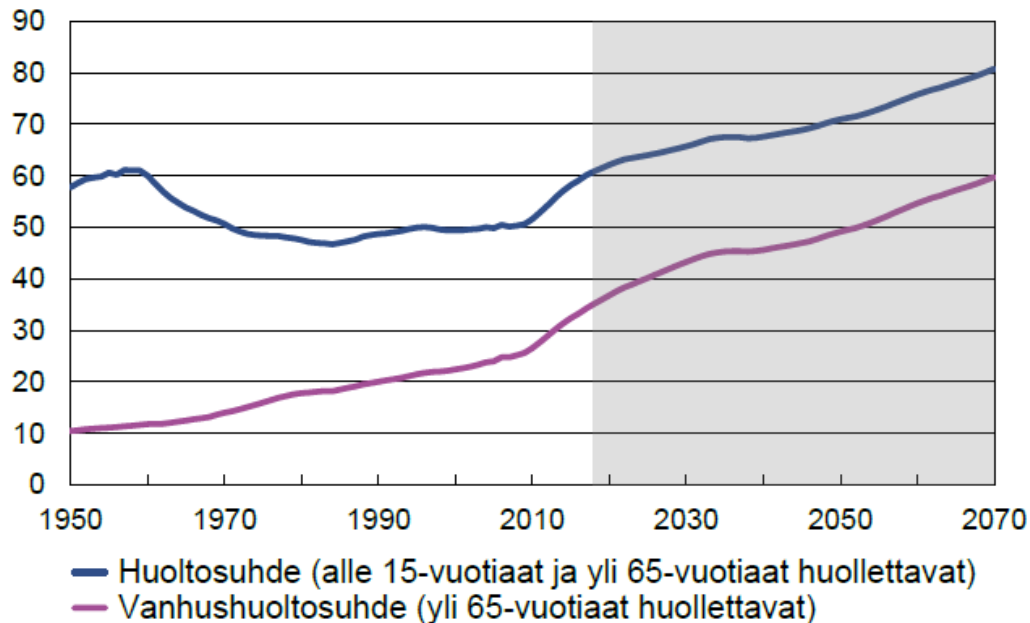
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

- Julkinen talous on vuosikymmenen vaihteessa tasapainossa.
- Valtionhallinto ja paikallishallinto pysyvät alijäämäisinä.
- Työeläkelaitokset ovat ylijäämäisiä.
- Julkisen talouden alijäämät alkavat jälleen kasvaa 2020-luvun alkuvuosina.

Julkista taloutta heikentää väestön ikääntyminen

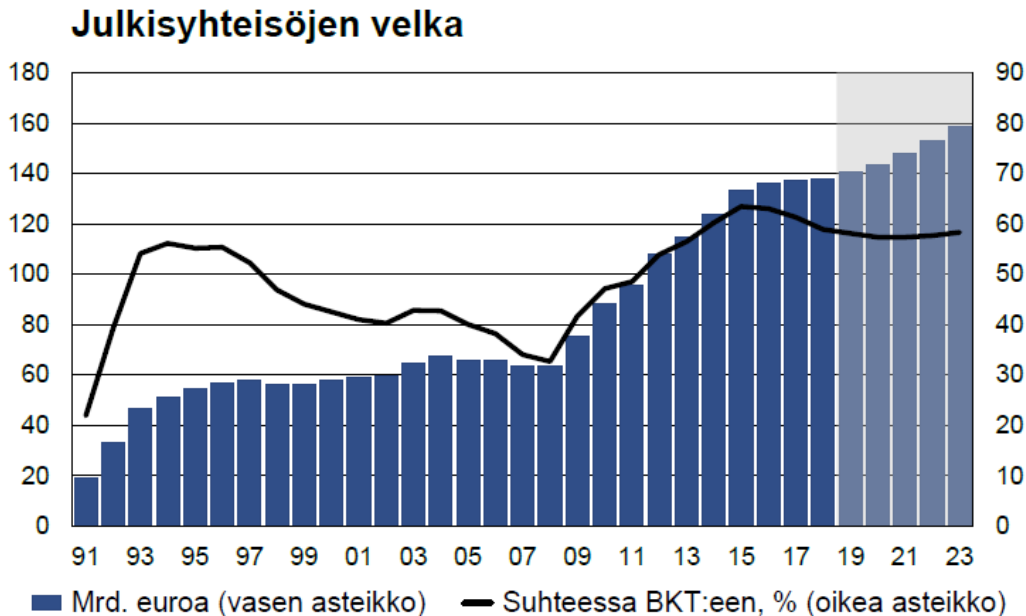
Huoltosuhde ja vanhushuoltosuhde
huollettavia 100 työkäistä kohden

Lähde: Tilastokeskus

- Ikääntyneiden määrän kasvu lisää eläke-, terveydenhoito- ja hoivamenoja.
- Työikäisten määrä vähenee, mikä heikentää talouden kasvumahdollisuuksia ja julkisten palveluiden rahoitusta.

Velkasuhde kääntyy vähitellen kasvuun 2020-luvun alkupuolella

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

- Velka suhteessa BKT:hen alkaa jälleen kasvaa, kun talouskasvu hiipuu ja julkista taloutta vahvistaneet sopeutustoimet päättyvät.
- Pitkällä aikavälillä väestön ikääntyminen vaarantaa julkisen talouden kestävyuden.

Keskeiset taloutta kuvaavat indikaattorit

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BKT:n määrän muutos, %	2,3	1,7	1,4	1,2	1,0	0,7
Työttömyysaste, %	7,4	6,3	6,1	6,0	6,1	6,3
Työllisyysaste, %	71,7	72,7	73,2	73,6	73,5	73,3
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto¹, % BKT:sta	-0,6	-0,3	0,0	-0,1	-0,3	-0,6
Valtionhallinto	-1,2	-0,7	-0,7	-0,7	-0,8	-1,0
Paikallishallinto	-0,8	-0,7	-0,6	-0,6	-0,7	-0,7
Sosiaaliturvarahastot	1,4	1,2	1,3	1,2	1,2	1,1
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä, % BKT:sta	-0,7	-0,7	-0,3	-0,4	-0,6	-0,8
Julkisyhteisöjen velka², % BKT:sta	58,9	58,1	57,4	57,4	57,7	58,3
Valtionvelka³, % BKT:sta	44,9	44,2	43,4	43,3	43,3	43,7
Paikallishallinnon velka², % BKT:sta	8,6	9,0	9,3	9,7	10,1	10,6

¹ Valtionhallinnon alijäämluvut eivät sisällä puolustusvoimien laiva- ja hävittäjähankintoja. Hankinnat kirjautuvat kansantalouden tilinpidon alijäämään suoriteperusteisesti eli hankintojen toimitusajankohtana. Valtion velassa ne kuitenkin näkyvät.

² EDP-velka

³ Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Marja Paavonen, finanssineuvos

Puh. 02955 30187

Jukka Railavo, finanssineuvos

Puh. 02955 30540

Mikko Spolander, ylijohtaja, osastopäällikkö

Puh. 02955 30006

etunimi.sukunimi@vm.fi

vm.fi/talousnakymat

Valtiovarainministeriön viestintä

vm-viestinta@vm.fi

Mediapalvelunumero (ma–pe 8–16) 02955 30500

www.tutkibudjettia.fi

